# Handlingsprogram 2026-2030

Socialdemokraterna i Nacka

Socialdemokraterna
Nacka

# Innehållsförteckning

Ett Nacka som håller ihop ..... 2
En skola som ger alla barn framtidstro ..... 2
En jämlik fritidspolitik för idrott, kultur och gemenskap ..... 3
Ett starkt samhälle med ekonomisk trygghet ..... 4
En trygg kommun för alla ..... 5
En stärkt social trygghet för människor ..... 5
En värdig äldrepolitik med trygghet och valfrihet ..... 6
Ett hållbart samhällsbygge ..... 7
Ett rättvist och konkret klimatarbete ..... 8

# Ett Nacka som håller ihop

Nacka är en kommun med stora möjligheter och har alla förutsättningar att lyckas. Här finns engagemang, företagsamhet, starka föreningar och naturnära miljöer som ger livskvalitet. Samtidigt ser vi hur skillnaderna i vår kommun växer. Skillnader i livsvillkor, i barns uppväxt, i trygghet och i framtidstro. När klyftorna ökar försvagas tilliten mellan människor och till det gemensamma. Det är inte en naturlag – det är resultatet av politiska prioriteringar.

Socialdemokratisk politik i Nacka tar sin utgångspunkt i en enkel men avgörande insikt: ett samhälle håller bara ihop när alla människor ges verkliga möjligheter att leva ett tryggt och värdigt liv. Nacka ska vara en kommun där ingen lämnas efter och där människors bakgrund eller bostadsområde inte avgör deras framtid. Utveckling och tillväxt ska komma alla till del.

Vi vill bygga ett Nacka som präglas av sammanhållning, jämlikhet och tillit. Ett Nacka där skolan är den starkaste kraften för frihet och jämlikhet, där varje barn möts av höga förväntningar och rätt stöd i tid. Där välfärden finns nära, är tillgänglig och håller hög kvalitet – oavsett om det handlar om förskola, skola, socialt stöd eller äldreomsorg.

Trygghet skapas i vardagen. Den växer när barn och unga möts i meningsfulla fritidsaktiviteter, när vuxna finns närvarande, när äldre får stödet som krävs, när socialtjänst, skola och civilsamhälle arbetar tillsammans och när offentliga miljöer är trygga och välkomnande. Ett tryggt Nacka byggs inte med snabba lösningar eller symbolpolitik, utan genom långsiktigt förebyggande arbete och gemensamt ansvarstagande.

Ett Nacka som håller ihop är också ett Nacka där människor kan bo kvar genom livets olika skeden. Där det byggs hyresrätter med rimliga hyror, där stadsutvecklingen är sammanhållen och socialt hållbar. Där bostäder, skolor, omsorg och infrastruktur planeras som en helhet. När kommunen blir större ska gemenskapen växa med den.

Demokratin är grunden för ett starkt och sammanhållet samhälle. En levande lokal demokrati kräver öppenhet, delaktighet och att alla invånare har kunskap och möjlighet att påverka. För att stärka tilliten och motverka krafter som vill splittra samhället måste fler känna att deras röster räknas. Därför vill vi arbeta aktivt för att öka det politiska deltagandet och valdeltagandet i hela Nacka, särskilt i områden och bland grupper där engagemanget i dag är lägre.

Socialdemokratisk politik i Nacka handlar ytterst om ansvar – för varandra, för välfärden och för framtiden. Det är en politik som sätter människan före marknaden, som investerar i stället för att dra ned och som bygger ett samhälle där frihet och trygghet går hand i hand.

Vår vision är ett Nacka som håller ihop. Ett öppet, rättvist, jämställt och solidariskt samhälle där vi tillsammans tar ansvar och där framtidstro skapar trygghet. Det är så vi vill forma Nacka – tillsammans.

# En skola som ger alla barn framtidstro

Skolan är samhällets viktigaste verktyg för jämlikhet och frihet. Varje barn, oavsett bakgrund, ska få en trygg skolgång som ger kunskap, självkänsla och framtidstro. Men skillnaderna mellan skolorna i Nacka ökar, och många elever får inte det stöd de behöver i tid. Den ökade etableringen av friskolor har dessutom förstärkt segregationen, skapat överkapacitet som urholkar skolornas ekonomi och ökat skillnaderna mellan barn i olika delar av kommunen. Lärarnas arbetsmiljö är pressad, elevhälsan räcker inte till och skolornas lokaler är ofta anpassade för en annan tid. Vi vill stärka likvärdigheten, ge lärare och elever bättre förutsättningar och se till att varje barn i Nacka får den utbildning de har rätt till.

**Därför vill vi:**

- **Minska klassernas storlek i grundskolan,** och införa ett riktmärke om 25 elever per klass
- **Minska barngruppernas storlek i förskolan,** bevara och följa riktmärket om 15 barn på 3 pedagoger
- **Införa syskonförtur i Nackas kommunala grundskolor** för att förenkla familjernas livspussel och stärka tryggheten hos barnen
- **Utöka vistelsetiden på förskolan** för barn med deglediga föräldrar
- **Stärka arbetet med tidiga insatser för allas möjligheter att klara skolan** med fokus på fler socialpedagoger, speciallärare, lärarassistenter och elevstödjare
- **Säkra fungerande och tillgänglig skolhälsovård på alla skolor** genom att öka tillgången till skolsköterskor, kuratorer, psykologer och specialpedagoger med fokus på tidiga insatser och uppsökande verksamhet
- **Stärka och utveckla de riktade insatserna** genom att öka likvärdighetsresurserna och strukturtillägget för skolor
- **Höja och reformera skolpengen** så att resurser fördelas efter skolornas behov och tar hänsyn till den kommunala skolans ansvar om friskolor stänger
- **Lyfta ut hyror och administrativa kostnader** ur skolpengen för att ge en mer rättvis resursfördelning
- **Stärka fritidshemmen** med tydliga bemanningsmål, ökade resurser och bättre bemanning vid arbetstoppar
- **Införa kostnadsfri fritidsklubb** för årskurs 4–6
- **Stärka arbetet mot mobbning och kränkningar** genom nolltolerans, gemensamma metoder och tydlig uppföljning på alla skolor
- **Säkra och utveckla fler öppna förskolor,** med fler yrkeskategorier och förebyggande arbete
- **Satsa på skolor och föreningar som bryter utanförskap,** skapa möten och bygger tillit mellan människor i olika delar av kommunen
- **Införa fria arbetskläder och arbetsskor** inom förskolan
- **Skapa en kommunal vikariepool** med tryggare anställningar och högre kvalitet i undervisningen vid frånvaro
- **Säkerställa digitala verktyg och pedagogiska resurser,** utan att ersätta den viktiga lärarledda undervisningen

## En jämlik fritidspolitik för idrott, kultur och gemenskap

Ett rikt kultur- och fritidsliv skapar trygghet, folkhälsa och sammanhållning. När barn, unga och äldre möts i föreningslivet, på idrottsplatser, i bibliotek och kulturhus stärks gemenskapen och segregationen minskar. Idag är tillgången till idrott, kultur och mötesplatser ojämn i Nacka. Vi vill att hela kommunen ska leva, med fler ytor för spontanidrott, fler platser för kultur och ett föreningsliv som har resurser att inkludera alla – oavsett ekonomi eller bostadsområde.

**Därför vill vi:**

- **Bygga fler idrottsytor och hallar** för att tillgodose medborgarnas behov
- **Anlägga fler idrottsplatser, lekytor och aktivitetsparker,** nära bostadsområden och skolor
- **Säkerställa att kommunens lokaler kan används för kultur-, idrott- och fritidsaktiviteter** för ökad tillgänglighet
- **Inrätta en fritidsbank,** där Nackabor gratis kan låna idrotts- och friluftsutrustning
- **Etablera kulturknutar/allaktivitetshus** i fler kommundelar för att skapa gemenskap och bryta isolering
- **Ge föreningslivet bättre förutsättningar** genom subventionerade lokaler, förenklade regler och långsiktiga avtal

- **Öka stödet till föreningar i områden med socioekonomiska utmaningar** för att stärka jämställdhet, trygghet och delaktighet
- **Införa "låna en upplevelse"** i samarbete med biblioteken för att barn och unga ska kostnadsfritt kunna låna biljetter till kultur- och idrottsevenemang
- **Utveckla parker och torg till trygga och levande mötesplatser** med belysning och tillgänglighetsanpassning
- **Stärka stödet till lokala kulturaktörer** och möjliggöra för fler arrangemang i alla delar av Nacka
- **Göra kulturskolan mer tillgänglig** genom sänkta avgifter och fler undervisningsplatser
- **Ge biblioteken större anslag** för att säkra kvalitet, bemanning och tillgänglighet
- **Stärka biblioteken som öppna mötesplatser** med mer rådgivning, programverksamhet och digitalt stöd

## Ett starkt samhälle med ekonomisk trygghet

Tillväxt och ett starkt näringsliv är avgörande för att långsiktigt finansiera välfärden och minska skillnaderna i livsvillkor i hela Nacka. När fler arbetar och fler företag etablerar sig stärks skattebasen. Det i sin tur leder till ökade möjligheter för individen att lyckas och resurserna till skola, omsorg och trygghet kan stärkas. Men samtidigt ser vi att klyftorna i Nacka växer mellan de som har en stabil ekonomi och de som kämpar varje månad. Vi vill stärka människors inflytande, underlätta vägar till arbete och skapa social trygghet för dem som behöver stöd. När livet krisar, oavsett om det rör sig om relationer eller ekonomi, ska man få hjälp. Nacka ska vara en attraktiv arbetsgivare och ge näringslivet förutsättningar att verka och utvecklas i vår kommun.

**Därför vill vi:**

- **Inrätta ett kommunalt arbetscentrum** så fler Nackabor snabbt får rätt stöd för att komma i arbete eller utbildning
- **Erbjuda trygga tillsvidareanställningar i kommunens verksamheter** och minska beroendet av hyrpersonal och konsulter
- **Stärka integrationsinsatserna** genom att anordna SFI med samhällsorientering, språkutbildning i kommunal regi och erbjuda fler vägar till arbete
- **Stärka ekonomisk rådgivning, budgetstöd och konsumentvägledningen**, med särskilt fokus på barnfamiljer och äldre med små marginaler
- **Modernisera arbetet med försörjningsstöd** så fler erbjuds utbildning, matchning och uppföljning och inte bara ekonomiskt stöd
- **Införa svenskundervisning för personal**, som arbetar i direkt kontakt med våra medborgare
- **Satsa på kompetensutveckling och vuxenutbildning**, med särskilt fokus på lokala jobbspår inom bristyrken och i samarbete med det lokala näringslivet
- **Underlätta för små och medelstora företag samt idéburna sektorn** genom snabbare handläggning, upphandlingsregler som möjliggör för Nackas företag att delta och bättre service från kommunen
- **Skapa långsiktig tillväxt och fler jobb** genom ett aktivt näringslivsarbete, inneha strategisk mark och fler företagsetableringar som stärker skattebasen och välfärden
- **Skapa fler vägar in i arbetslivet för unga** genom att utöka feriejobb, sommarjobbsgaranti och införa kommunala ungdomspraktiker i samarbete med det lokala näringslivet
- **Ställa tydliga sociala krav i upphandlingar** för att skapa praktikplatser, anställningar och lärlingsplatser
- **Utveckla ledarskapet och stärka arbetsmiljön inom kommunen** med fokus på hållbar arbetsbelastning, medarbetarinflytande och kompetensutveckling
- **Utveckla Nacka kommun som arbetsgivare** genom kompetensutvecklingstid, heltid som norm, fler fridagar och skapa karriärvägar inom välfärdens yrken

- **Inför kostnadsfria pedagogiska måltider**, för personalgrupper där måltiderna ingår i arbetsuppgiften

## En trygg kommun för alla

Trygghet handlar om mer än polis och kameror. Den skapas i vardagen, i skolan, i föreningslivet, i socialtjänsten, i en levande stadsmiljö och i mötet mellan människor. I Nacka finns skillnader mellan områden när det gäller trygghet och upplevd samhällstillit. För att Nacka ska hålla ihop krävs ett långsiktigt och socialt förebyggande arbete där barn och unga står i centrum och där de offentliga miljöerna är trygga och välkomnande. Vi vill ta ett helhetsgrepp vad gäller tryggheten och bygga ett Nacka där människor känner sig sedda, skyddade och delaktiga i sitt lokalsamhälle.

**Därför vill vi:**

- **Stärka samarbetet inom skola, socialtjänst, polis, fritidsaktörer och föräldrar** för att fånga upp barn i riskzonen tidigt (SSPF)
- **Skapa trygga mötesplatser för unga**, med utökade öppettider på fritidsgårdar och verksamhet anpassad efter behov
- **Utöka det strukturerade fältarbetet** och öka den vuxna närvaron på kvällar och helger, särskilt i områden där unga vistas
- **Säkerställa att det finns mötesplatser i bostadsområden** som främjar trygghet, spontan aktivitet och gemenskap
- **Arbeta med familjestöd och tidiga insatser som bryter negativa normer** för att stoppa nyrekrytering till kriminella gäng
- **Erbjuda individanpassade vägar bort från kriminalitet**, med utbildning, behandling och arbete
- **Ge skolor och föräldrar stöd i digital säkerhet** och hur unga kan skyddas på nätet
- **Intensifiera kommunens arbete mot** desinformation, extremistiska rörelser, hatkampanjer och antidemokratiska angrepp
- **Öka medborgarnas kunskaper om kommunens trygghetspunkter** i tid av kris
- **Stärka arbetet mot välfärdsbrottslighet** med tydliga kvalitetskrav och djupare kontroller
- **Pröva upphandling av endast icke-vinstdrivande organisationer** för bibehållen valfrihet
- **Öppna medborgarkontor**, för att utöka den kommunala servicen för medborgarna i vardagen
- **Stärka kommunens demokratiarbete** genom medborgardialoger, öppna forum och tillgänglig samhällsinformation
- **Motverka digitala och fysiska hot mot demokratin**, med insatser som särskilt riktas till unga och kvinnor
- **Stärka kommunens och invånarnas krisberedskap** genom tryggad energiförsörjning, kommunalt beredskapslager och upprustning av skyddsrum.

## En stärkt social trygghet för människor

Ett samhälle bör mätas i hur vi behandlar dem som behöver oss mest. Socialtjänsten, stödverksamheter och omsorgen är avgörande för att människor ska få trygg vardag, kunna leva självständigt och få hjälp när livet krisar. I Nacka är pressen på socialtjänsten hög, samtidigt som behovet av stöd till barn, vuxna och familjer fortsätter öka. Personalen har många gånger en tuff arbetsmiljö och insatser riskerar att utebli eller sättas in för sent. Vi vill stärka det sociala arbetet, förbättra förutsättningarna för personalen och se till att rätt hjälp kommer i rätt tid. Ingen ska lämnas ensam med sina problem.

**Därför vill vi:**

- **Stärka socialtjänstens förebyggande arbete** med fler socialsekreterare och mer tid för tidiga familjestödjande insatser
- **Skapa välfungerande boenden för funktionshindrade** med god utbildningsnivå, bra arbetsmiljö och låg personalomsättning
- **Utöka antalet familjecentraler och öppna förskolor** som ger lågtröskelstöd till föräldrar och småbarn
- **Förbättra stödet till placerade barn** och säkerställa stabila familjehemsplaceringar med hög kvalitet
- **Stärka kommunens arbete mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relation och hedersrelaterat våld,** då det är ett omfattande samhällsproblem
- **Säkra långsiktigt stöd till våldsutsatta,** inklusive psykologhjälp, rådgivning och hjälp med ekonomi och bostad
- **Verka för att skadestånd inte ska påverka försörjningsstöd** för personer utsatta för våld i nära relation
- **Utöka insatser riktade till barn som bevittnat våld,** så att de får stöd utan att först vara brottsoffer
- **Utveckla behandlingsinsatser för våldsutövare** för att bryta våldsspiraler och öka tryggheten
- **Utöka budget- och skuldrådgivningen** så fler hushåll får hjälp innan problemen blir akuta
- **Förebygga hemlöshet** genom fler träningslägenheter, boendestöd och stärk samverkan med bostadsbolagen
- **Motverka trångboddhet** genom riktade insatser och bättre samverkan mellan socialtjänst och bostadsbolag
- **Stärka barnrättskompetensen** inom missbruksvård och psykisk hälsa
- **Utveckla det förebyggande arbetet mot suicid** genom ett kommunövergripande handlingsprogram
- **Utreda möjligheter till ett kommunalt HVB-hem** tillsammans med närliggande kommuner
- **Inga utsatta områden, genom** långsiktiga satsningar på trygga bostadsområden, fritidsverksamhet och arbete

## En värdig äldrepolitik med trygghet och valfrihet

Äldre Nackabor ska kunna leva ett tryggt och värdigt liv, hemma eller på ett boende där de får den omsorg de behöver. Men idag är skillnaderna stora mellan hemtjänstutövare, personalen är pressad och antalet platser i särskilt boende räcker inte till när befolkningen blir äldre och kommunen växer. Ensamheten hos äldre är dessutom ett växande problem. Vi vill skapa en äldreomsorg med hög kvalitet, trygg personal och ett helhetsperspektiv på livet som äldre. Arbetet ska organiseras så att övergrepp eller annan brottslighet inte inträffar.

**Därför vill vi:**

- **Bygga fler trygghets- och äldreboenden** i takt med att den äldre befolkningen ökar
- **Stärka den medicinska kompetensen i hemtjänsten och boenden,** med fler sjuksköterskor och bättre tillgång till rehabiliteringspersonal
- **Säkerställa att hemtjänstutförare håller hög kvalitet** genom skärpt uppföljning och tydligare krav
- **Starta upp en kommunal hemtjänst** för större trygghet och ökad valfrihet
- **Erbjuda tillsvidare- och heltidsanställning som norm** i äldreomsorgen
- **Införa arbetssätt som minimerar risken för övergrepp** och annan brottslighet inom omsorgen
- **Satsa på arbetsmiljö, handledning och kompetensutveckling** särskilt inom demensvård
- **Minska beroende av timanställda och hyrpersonal** för att skapa kontinuitet för omsorgstagarna
- **Starta fler dagverksamheter och träffpunkter** i hela kommunen för att bryta ensamheten
- **Utöka volontär- och föreningssamverkan** för att bryta isolering och skapa fler sociala aktiviteter
- **Införa "sällskapstimmen"** i hemtjänsten och särskilda boenden för att ge tid för mänskliga möten och bryta den ofrivilliga ensamheten

- **Säkerställa att upplevd ensamhet** ges tyngd vid beslut om tillgång till särskilt boende
- **Utöka trygghetsskapande teknik** såsom sensorer, smarta larm och digital nattillsyn för dem som vill
- **Säkra att tekniken alltid kompletterar**, aldrig ersätter den mänskliga omsorgen
- **Införa en 85-årsgaranti för särskilt boende** för ett tryggt åldrande
- **Minska andelen LOV-områden** till förmån för fler LOU-områden och kommunal drift
- **Införa fria arbetskläder och arbetsskor**, inom omsorgen
- **Införa fritt parkeringstillstånd** för hemtjänstens och hemsjukvårdens tjänstebilar

# Ett hållbart samhällsbygge

När Nacka växer behöver kommunen både ett välfungerande, klimatsmart transportsystem och en långsiktigt hållbar samhällsplanering som skapar levande och tillgängliga kommundelar. För att vardagen ska fungera måste människor enkelt kunna ta sig till jobb, skola och fritidsaktiviteter. Nya bostadsområden ska byggas med närhet till service, grönytor och kollektivtrafik. Det stadsbyggnadskaos vi har nu med skenade kostnader och frimärkesplanering måste få ett slut. Vi vill stärka kollektivtrafiken, göra Nacka till en gång- och cykelvänlig kommun och skapa stadsdelar som är socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara. Nacka ska vara en kommun där människor möts, känner sig trygga och kan leva klimatsmart utan att klimatet eller miljön får betala priset.

**Därför vill vi:**

- **Prioritera busstrafikens framkomlighet** vid byggprojekt
- **Verka för ökad turtäthet** och bättre tvärförbindelser inom kommunen
- **Utveckla kollektivtrafikpunkter** med trygga och tillgängliga miljöer
- **Bygga ut flextrafiken för bussarna** med fokus på äldre medborgare
- **Bygga fler säkra gång - och cykelstråk** som binder ihop stadsdelar och stationer, med övergångsställen, cykelparkeringar och belysning för ökad trygghet
- **Stödja delningstjänster** för cyklar, elfordon och transporter
- **Utveckla laddinfrastruktur** i hela kommunen
- **Planera trafiken så att utsläppen minskar** utan att nödvändiga transporter försvåras
- **Bygga Östlig förbindelse** för att knyta samman Södra och Norra länken med fokus på bättre kommunikationer och utbyggd kollektivtrafik
- **Bygga fler infartsparkeringar** för att underlätta pendling och minska biltrafiken
- **Förbättra belysning, utemiljöer och offentliga platser** för att öka tryggheten och tillgängligheten i vardagsmiljöer.
- **Säkra gröna kilar och rekreationsområden** som en självklar del av stadsbilden
- **Verka för en sammanhållen stadsplanering**, där infrastrukturen hänger med både innan, under och efter byggtiden
- **Öka kontrollen över leverantörsleden** genom begränsning till högst två underentreprenörsled
- **Skapa fler mötesplatser**, torg och aktivitetsytor i nya och befintliga stadsdelar
- **Utveckla lokala centrum** med närservice, kultur och samhällsfunktioner
- **Säkerställa tillgång till förskolor, skolor och äldreboenden** i takt med att nya bostadsområden byggs
- **Öka kontrollen över stadsbyggnadsekonomin** för att minska resursslöseriet
- **Säkra strategisk mark** för att säkra kommunens långsiktiga utveckling
- **Planera för hållbara bostadsområden** med variation i upplåtelseformer och boendeformer som människor har råd att bo i
- **Inrätta ett kommunalt fastighetsbolag**

# Ett rättvist och konkret klimatarbete

Klimatomställningen är en av vår tids största utmaningar men den ger också möjligheter. Nacka har stora möjligheter att bli en föregångskommun inom hållbar samhällsutveckling, energilösningar och naturvård. Men utsläppen måste minska snabbare och den biologiska mångfalden skyddas bättre. Klimatarbetet måste vara konkret, mätbart och integrerat i alla beslut och kommunens verksamheter. Vi vill göra omställningen rättvis, inkluderande och möjlig för alla Nackabor, våra företag och verksamheter att vara en del av.

**Därför vill vi:**

- **Införa en lokal klimatfärdplan** med tydliga mål, delmål och uppföljning
- **Ställa krav på klimatvänliga material** och energieffektiva lösningar vid nybyggnation och upphandlingar
- **Öka investeringar i solkraft, fjärrvärme och energidelning**
- **Skydda värdefull natur,** skogsområden och grönstråk med principen att minst 30% av Nacka ska vara grönt
- **Jobba med 3+30+300-principen i samhällsplaneringen,** ett ramverk för hur stor andel träd och grönytor som en stad som minst ska ha för att anses som hållbar
- **Återställa våtmarker och stärka biologiska spridningskorridorer**
- **Utveckla naturreservat och rekreationsområden** så att fler får tillgång till naturen
- **Bevara befintliga naturvårdsområden** för den biologiska mångfalden, skyddande av arter och viktiga ekosystemtjänster
- **Utveckla återbrukstorg** för enkel källsortering, återbruk och bytesmarknad i hela kommunen
- **Inför subvention för busskort** för anställda i kommunen
- **Minska matsvinnet** i kommunens kök och verksamheter
- **Införa hållbarhetskrav vid upphandling** med fokus på livscykelanalyser och social hållbarhet
- **Satsa på renare sjöar och vattenmiljöer** genom bättre rening och minskad övergödning
- **Stärka klimatanpassningen mot skyfall och erosion**
- **Skydda kustmiljön i kommunen,** så även nästa generation kan njuta av den